

Pædagogisk læreplan for Børnehuset Astrup

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse i Børnehuset Astrup. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det pædagogiske arbejde i hverdagen.

Det fremgår af den pædagogiske læreplan, hvordan vi i Børnehuset Astrup, så vidt muligt, gennem hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø er tilrettelagt, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiver og deltagelse, til børnefællesskabet, til den aktuelle børnegrupes sammensætning og til børnenes forskellige forudsætninger.

Vi arbejder med, at det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø er integreret i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Vi tilstræber at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv, og i at inddrage børns oplevelser af børnemiljøet ud fra deres alder og modenhed.

Vi bygger den pædagogiske læreplan på de beskrivelser af rammer og indhold for den styrkede læreplan, der fremgår af lovgivningen og på Hjørring Kommunes Børnepolitik.

Hvis du vil vide mere om rammen for den pædagogiske læreplan:

<https://emu.dk/dagtilbud/forskning-og-viden/den-styrkede-paedagogiske-laereplan/den-styrkede-paedagogiske>

Hvis du vil vide mere om Dagtilbudspolitikken:

<https://hjoerring.dk/demokrati/planer-politikker-og-strategier/politikker-boern-unge-og-familie/dagtilbudspolitik>

Kort om Børnehuset Astrup

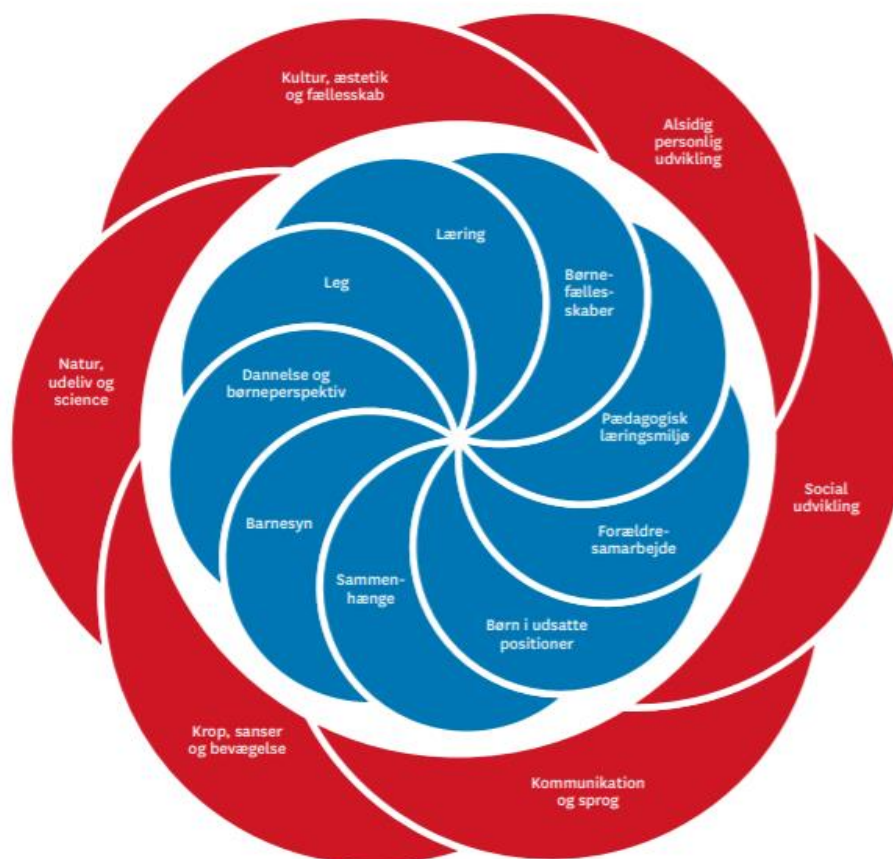
Børnehuset Astrup ligger i den lille by Astrup, mellem Hjørring og Sindal. Børnehuset ligger tæt på skov og marker, områder vi bruger i vores pædagogiske arbejde. Børnehuset er et nedlagt landbrug, der er indrettet til at dagtilbud, med en vuggestue og en børnehave, det har betydning for vores pædagogiske planlægning, at vi modtager børn fra 10 måneder til 6 år. Børnehuset har 3 store legepladser, der indbyder til forskellige aktiviteter – men også legepladser vi løbende udvikler på.

I de sidste 2 år har vi været optaget af at skabe læringsmiljøer, der både er inspirerende og dynamiske. Vi har set på vores læringsmiljøer på de enkelte stuer, om de er tydelige for børnene. Vi har haft fokus på det pædagogiske personales deltagelse i børnenes leg og inddragelse af børneperspektivet. Det pædagogiske personale har deltaget i et forløb med praksiskonsulenterne, hvor personalet arbejdede med at skabe systematik i den pædagogiske praksis, arbejdet med hvordan får vi et blik på vores pædagogiske praksis og opdager det der skal ændres.

Vi har været optaget af at skabe kvalitet i vores pædagogiske praksis og har haft særligt fokus på:

- Planlagte aktiviteter
- Daglige rutiner
- Børnenes egen leg
- At få integreret en evaluerings kultur i Børnehuset, som en del af vores pædagogiske praksis.

Vi er blevet DGI certificeret, det har gjort, at vi har fået et særligt blik på, hvordan vi tænker bevægelse ind i hverdagen.

Det pædagogiske grundlag

Temaer i det pædagogiske grundlag	Korte retningsgivende refleksioner og eksempler på, hvordan vi i Børnehuset Astrup forholder os til temaet
<p>Børnesyn</p> <p>Hvordan kommer "børnesyn" fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os - og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?</p>	<p>Vi tilrettelægger vores dagligdag, så børnene bliver mødt i et roligt og behageligt miljø.</p> <p>Det gør vi ved at:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Alle børn bliver mødt af en voksen med et godmorgen- eller hej af nærværende voksne. ● Blid musik ● Garderoben er forbeholdt de børn, der skal afleveres og / eller afhentes, så de afleveres i et stille og roligt miljø. ● Morgenvagten opstiller læringsmiljøet, der er indbydende og inviterer til leg og deltagelsesbaner for børnene. <p>I hverdagen lægger vi vægt på at have en tydelig struktur og organisering, det betyder at der er nærværende voksne, der fordyber sig i leg og aktiviteter sammen med børnene.</p> <p>I vuggestuen gør vi det ved at skabe tydelige læringsmiljøer, der giver børnene mulighed for at lege med det de har lyst til f.eks. i dukkekrogen, køkkenkrogen eller læsehulen – vi arrangerer det, så barnet bliver inviteret til at gå på opdagelse og til leg.</p> <p>I børnehaven afholdes der børnemøder, hvor børnene involveres og er medbestemmende på de aktiviteter, der laves i huset.</p> <p>Vi laver små grupper, hvor børnene har mulighed for at fordybe sig – både ude og inde, hvor de får medansvar og mulighed for at vælge til og fra ud fra deres interesser.</p>
<p>Dannelse og børneperspektiver</p> <p>Hvordan kommer "dannelse og børneperspektiver" fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os - og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?</p>	<p>Det pædagogiske personale skaber rammer for børnene, der giver barnet mulighed for at de udvikler sig og en overskuelighed. Ved at færdes i en genkendelig hverdag med kendte og omsorgsfulde voksne omkring sig, så børnene oplever en meningsfuld og sammenhængende hverdag, der giver mulighed for aktiv deltagelse, og hvor børnene oplever, at de har medbestemmelse og inddrages i hverdagen.</p> <p>Vi understøtter børnene i at tale respektfuldt til hinanden og drage omsorg for hinanden, børnene kan have brug for at blive guidet og kan have brug for at det pædagogiske personale italesætter og hjælper med guide barnet i situationen. F.eks. har du sagt stop – eller du bliver vred nu kan jeg høre – skal jeg hjælpe dig.</p> <p>I vuggestuen gør vi det ved at skabe en struktureret og genkendelig hverdag f.eks. efter formiddagsmad går de store børn ud og leger eller laver aktiviteter på stuen og dermed får</p>

	<p>skabt ro til at de yngste vuggestuebørn kan på opdagelse på stuen.</p> <p>I børnehaven sker det ved at have overordnede temaer, som vi arbejder med i løbet af ugen og vi skaber flere små læringsmiljøer, der giver mulighed for selv at vælge både i forhold til det kreative og det sociale sammenhæng.</p>
<p>Leg</p> <p>Hvordan kommer "leg" fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os - og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?</p>	<p>Børns leg skal både anerkendes og respekteres. Det pædagogiske personale er opmærksom på, hvordan børnenes leg udvikler sig og hjælper med at rammesætte legen, så børnene kan trives i legen og oplever det positivt at være med. Legen kan være spontan og på børnenes egne præmisser, men den kan også være organiseret leg, som igangsættes af det pædagogiske personale på stuerne og legepladsen.</p> <p>Det pædagogiske personale har udarbejdet en ugeplan, hvor der er en voksen, der er leger. Dvs. den voksen, der er leger, sætter gang i en aktivitet, som børnene kan deltage i. den voksen leger har kun denne funktion på legepladsen – der er også en flyver, der er praktisk gris og konfliktmægler.</p> <p>Personalet har skabt overskuelighed i legeskuret – så børnene har flere valgmuligheder til at vælge ting til i deres leg.</p> <p>Vi har faste bevægelsesuger i løbet af året, derudover tænkes der bevægelse i løbet af ugen, hvor vi benytter os af skoven og legepladsen.</p>
<p>Læring</p> <p>Hvordan kommer "læring" fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os - og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?</p>	<p>Legen udgør en ramme for, at børnene udvikler deres kompetencer og have en betydning for deres dannelse og læring. Læring foregår delvis gennem "fri" leg og delvis gennem personale initierede aktiviteter, som tilrettelægges med henblik på børnenes aktive deltagelse og i samspil med børnene. Når børnene oplever sig som en del af et trygt miljø, med gode rammer og hvor de mødes med anerkendelse og passende udfordringer, så er der gode udviklingsmuligheder. Børn lærer ved selv at udforske, afprøve og reflektere over erfaringer og ved at efterligne deres rollemodeller.</p> <p>I vuggestuen er børnene opdelt i en yngste og ældste gruppe, for at tilgodese børnene i nærmeste udviklingszone. De yngste børn har brug for voksne på gulvet, der kan guide dem i legen og fylde deres tryghedsdepoter op. De ældste har brug for andre deltagelsesbaner, hvor de får mulighed for at få øjnene op for hinanden og hinandens ressourcer og kompetencer.</p> <p>Socialisering er en stor del af deres hverdag og udvikling, det</p>

	<p>betyder at pædagogerne skal være tæt på, så børnene bliver guidet og understøttet i deres udvikling.</p> <p>I børnehaven har vi haft fokus på at skabe sproglige læringsmiljøer hele dagen – og der arbejdes med at guide børnene i deres leg og give dem redskaber til at argumentere og acceptere afvisninger.</p>
<p>Børnefællesskaber</p> <p>Hvordan kommer "børnefællesskaber" fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os - og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?</p>	<p>Det er vigtigt for alle både børn og voksen at være en del af et fællesskab. Vi arbejder med den gode tone og gensidig respekt, det gør vi ved at arbejde med sociale færdigheder, hvor vi sætter ord på følelser og hjælper børnene med at give udtryk for, hvordan de har det og støtter børnene i at tale respektfuldt og pænt til hinanden.</p> <p>Vi er opmærksomme på at understøtte børnefællesskaberne, så alle børn og voksne bliver behandlet respektfuldt og tales pænt til.</p> <p>Der arbejdes med at skabe robuste børn, der både kan tabe og vinde, uden at deres verden også ramler, når det drejer sig om indgåelse af sociale fællesskaber, hvor de vil blive mødt af til og fra valg. Vi understøtter børnefællesskaberne ved, at børnene følger de samme børn i hele deres børnehavetid, fordi i fællesskaber sammen med jævnaldrende eksperimenterer, udtrykker og skaber mening.</p> <p>Når det pædagogiske personale igangsætter legen, er det med udgangspunkt i barnets udvikling og læring, vi skaber rum, således, at venskaber og relationer kan indgås uden for mange forstyrrelser og vi har en opmærksomme på at dyrke børnenes spirende venskaber og relationer.</p> <p>Vi er opmærksomme på, at der i børnefællesskaber kan opstå konflikter, så vi arbejder med konfliktløsning, hvor personalet hjælper, guider, sætter ord på følelser i den forbindelse. Med de sociale spilleregler gør vi børnenes opmærksomme på hinandens ansigtsmimik – behandl andre, som jeg vil behandles.</p>

Det pædagogiske grundlag

<p>Temaer i det pædagogiske grundlag</p>	<p>Korte retningsgivende refleksioner og eksempler på, hvordan vi i Børnehuset Astrup forholder os til temaet</p>
<p>Pædagogisk læringsmiljø</p> <p>Hvordan har vi gennem hele dagen etableret et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.</p>	<p>Vi arbejder med, at læringsmiljøerne / læringsrummene indbyder til leg og fordybelse. Vi har rum, der lægger op til kreative sysler, men når vi skal være fysiske aktive, er det primært legepladsen og i skoven.</p> <p>Vi er opmærksomme på, hvordan vores rum bruges både inde og ude, så der kan skabes ro til fordybelse.</p> <p>Vi ser på det enkelte barn på, hvad det enkelte barn har brug for i udvikling, i sine relationer og behov, derfor vil vores læringsmiljø hele tiden være fleksible og foranderlige. Vi arbejder med at skabe og udvikle dynamiske læringsmiljøer – hvor børnene selv kan skabe legen vi tager desuden på skolens legeplads, sportspladsen og ridehallen.</p> <p>I vuggestuen er vi blevet bevidste om at inddrage børnene i daglige rutiner f.eks. selvhjulpen hed i garderoben at børnene igennem hårdt arbejde, selv kan tage deres overtøj på og på den måde får den succesoplevelse, når det lykkes.</p> <p>Ved bleskift tager de ældste børn selv deres bukser og ble af, inden de skal på toilettet.</p>
<p>Forældresamarbejde</p> <p>Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?</p>	<p>Vi lægger stor vægt på forældresamarbejdet og hverdagsmødet. Vi hilser på forældre og barnet ved navn, når de kommer ind ad døren og når de går hjem igen. Vi bruger platformen Aula til at kommunikere med forældre og lave aftaler, så vi ikke afbrydes i løbet af dagen af forskellige informationer. Vi mener, at det er vigtigt med en konstruktiv og god dialog mellem forældre og personale, og vi forventer, at vi får informationer der har betydning for barnet, så vi kan samarbejde om barnets trivsel og udvikling.</p> <p>Sommetider kan et barn have brug for en særlig indsats for at opnå en bedre trivsel eller udvikling. Gennem dialog med forældrene, forsøger vi at skabe de bedste forudsætninger for at opnå dette og det understøtter vi med SUS materialet.</p> <p>Derudover har vi et tæt samarbejde med PPR - Pædagogisk, psykologisk rådgivning, hvor vi kan konsultere dem, og hvor tværfaglige repræsentanter kan deltage sammen med forældre og stue personale. Desuden er der mulighed for forældre at få sparring i TFD tværfagligt distrikt team, hvor der sidder en faglig leder. en sundhedsplejerske, psykolog og sagsbehandler, hvis de har brug for en samtale om deres barn og de ting, de kan være optagede af eller bekymrede om.</p>

<p>Børn i udsatte positioner</p> <p>Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?</p>	<p>Vi mener, at børn er vigtige og betydningsfulde for fællesskabet, så behandler vi børnene forskelligt for at behandle dem ens. Vi har fokus på at skabe gode betingelser for at børnene skal trives, udvikle og lære.</p> <p>I hverdagen har vi en pædagogisk praksis, hvor vi er opmærksomme på, at struktur, forudsigelighed, genkendelighed, tryghed og tilbagevendende traditioner har betydning for børn i udsatte positioner.</p> <p>Vi har et tæt samarbejde med forældre til børn i udsatte positioner og det at være udsat kan i perioder være i kortere eller længere tid, så det er vigtigt med et tæt samarbejde, hvor vi tager afsæt i barnets kompetencer og ressourcer.</p>
<p>Sammenhænge</p> <p>Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?</p>	<p>I Børnehuset Astrup sprogvurderes alle 3 til 5-årige børn og ligeledes arbejder vi med dialogværktøjet Hjernen og Hjertet i forbindelse med forældresamtaler, når barnet starter i vuggestuen, i overgangen med fra vuggestuen til børnehave og ved 4.5 år og skolestart samtalen. Dialogværktøjet udfyldes af både pædagoger og forældre og bruges i overgangene.</p> <p>Hvis barnet kommer fra en privat børnepasser, så tilbydes der en opstartssamtale efter ca. 3 måneder.</p> <p>Når et barn starter i Børnehuset er det vigtigt, at vi har fået en snak med forældrene, omkring barnets udvikling, vaner, rytme hjemlige situation mm. De første samtaler er vigtige og det er der vi får truffet aftaler om hvordan jeres barn skal starte op. Vi har brobygning med både Højene skole og Astrup/ Sønderskov Friskole.</p> <p>I forhold til Højene skole er der lavet et årshjul, for at sikre den gode overgang fra børnehave til skole. Vi samarbejder desuden med Børnehaven Ferdinand, hvor børnene deltager i deres brobygnings arrangementer. Desuden bliver der lavet en overgangs markør, der hænges op i klassen, som barnet genkender, når det starter i skole og der laves en overlevering fra børnehave til skole, med udgangspunkt i hjernen og hjertet, som vi har lavet i samarbejde med forældrene og hvor vi aftaler/ nedskriver hvilke nyttige oplysninger skolen skal have om deres barn – til gavn for det enkeltes barns trivsel.</p> <p>Astrup/ Sønderskov Friskole ligger tæt på os og børnene i Børnehuset deltager i morgensang, Santa Lucia og teater, vi gør også brug af deres legeplads. Desuden låner gymnastiksalen og benytter skolens lokaler i det omfang det er muligt. I forhold til førskolebørnene, så laver vi brobygning med skolen, hvor vi ofte</p>

	<p>besøger skolen og hilser på læreren. Vi spiser madpakker i SFO en, og ser på skolen. Vi laver overlevering til Friskolen på samme måde som til Højene.</p>
<p>Inddragelse af lokalsamfundet</p> <p>Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?</p>	<p>Vi har i Astrup rig mulighed for at inddrage lokalsamfundet i vores læringsmiljøer. Vores beliggenhed tæt på skov og Friskole giver anledning til mange ture i skoven og friskolens legeplads. Vi kommer til forskellige arrangementer på Friskolen. Hvert år til jul inviteres vi i kirken. Vi benytter ridehallen, som vi frit kan benytte. I vuggestuen går vi på tur i byen og taler om hvem der bor hvor og selv de yngste ved hvor de bor. Da vi er det sted i Astrup, hvor der kommer flest forældre igennem – så bliver vi brugt af de andre foreninger i byen, som opslagstavle.</p>

1. ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Mål for det pædagogiske læringsmiljø

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social - og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om alsidig personlig udvikling:

At børnene er inddelt i aldersgrupper, gør at det er mere overskueligt at se det enkelte barn og barnets behov. Vi lægger vægt på, at de voksne er nærværende, så derved kan skabes gensidig tryghed og tillid mellem barn / voksen og barn/ barn.

Aktiviteterne er alderssvarende og udviklende, så alle børn opnår en succesoplevelse. Der styrker det enkelte barns selvtillid og selvværdsfølelse.

Vores mål er at vi gerne vil udvikle robuste børn, der kan begå sig i deres videre færd.

Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

I det fysiske læringsmiljø	Vi har fokus på, at børnene er fysisk aktive på legepladsen og bruger det vi har lært i forbindelse med vores DGI-certificering.
I det psykiske læringsmiljø	At børnene skaber gode relationer Vi bruger samling til at lære, lytte og vise respekt overfor hinanden Vi arbejder med fri for mobberi kufferten Vi bruger samling til at lære, lytte og vise respekt overfor hinanden. Vi arbejder med at skabe robuste børn, der både kan tabe og vinde, den verden ramler. Vi understøtter børnene i indgåelse af børnenes sociale fællesskaber på godt og ondt og i tilvalg og fravalg.
I det æstetiske læringsmiljø	Det er børnenes egne udtryk, der hænger på døre og vægge.

Når vi arbejder med alsidig personlig udvikling, kan det ses, at vi står på det DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG i disse konkrete eksempler fra hverdagen:

Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:
Når personalet igangsætter legen og har læring for øjet, samt barnets udvikling. Det ser vi ved, at personalet er aktiv deltagende i sanglege, bevægelseslege og kreativitet. Når personalet igangsætter legen, er det med udgangspunkt i barnets udvikling og læring. Gennem legens udvikling justerer personalet sig efter barnets / børnenes behov, at de går forrest, ved siden af eller bagved. Børnene inddrages i hverdagens rutiner og er betydningsfulde for fællesskabet.
Børn i udsatte positioner:
Vi møder det enkelte barn i sin nærmeste udviklingszone og giver barnet mulighed for succes. Vi samarbejder med forældre omkring det enkelte barns udvikling og trivsel.
Forældresamarbejde:
Der er sociale arrangementer, som forældrerådet arrangerer. Vi taler dagligt med forældrene i vuggestuen er det på daglig basis, hvor der tales om barnets basale behov. I børnehaven er det mere sporadisk, men i løbet af ugen er alle forældre blevet talt med. Vi betragter AULA, som et vigtigt kommunikationsredskab med forældrene i den daglige kontakt.
Sammenhænge:
Vi afholder forældresamtaler med udgangspunkt i Hjernen og Hjertet.

2. SOCIAL UDVIKLING

Mål for det pædagogiske læringsmiljø

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om social udvikling:

Vi guider børnene og giver dem redskaber til at navigere sig i den sociale kontekst med andre børn. Vi bruger fri for mobberi kufferten. Vi deler børnene op så de kan give små fællesskaber. Vi opfordrer også til nye legerelationer, sådan at de fleste børn har mere end en de vil lege med.

Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

I det fysiske læringsmiljø	<p>Der er faste rutiner i hverdagen som børnene er en del af, det skaber tryghed og forudsigelighed.</p> <p>Børnene får ansvar for at hjælpe hinanden i de daglige rutiner.</p> <p>Når der ikke er pandemi, har børnene mulighed for at lege i hele huset, på tværs af stuerne- og små grupper giver børnene mulighed for at have en opmærksomhed på hinanden og særligt når vi gør brug af vores små rum.</p> <p>Personalet er støttende i børnenes leg og skaber rum, så børnene undgår forstyrrelser og skaber rum til udfordring og fordybelse.</p> <p>Indretningen i børnehuset giver børnene mulighed for selv at tage initiativ til mange lege og aktiviteter.</p> <p>Det fysiske læringsmiljø giver mulighed for at børnene kan lege uden at forstyrre hinanden.</p>
I det psykiske læringsmiljø	<p>Personalet bestræber sig på at skabe et afslappet miljø for både børnene og de voksne.</p> <p>Personalet er respektfulde og positive overfor børnene.</p> <p>Vi skaber en dag, der giver alle børn mulighed for at være en del af fællesskabet.</p> <p>Vi er rollemønstre for børnene og hjælper med at løse konflikter og understøtter børnene i at løse disse.</p> <p>Vi er opmærksomme på at alle børn indgår i en relation til et eller flere andre børn. Vi hjælper, støtter og vejleder hvis et barn har brug for hjælp til at udvikle et venskab.</p>

	Alle børn har hele dagen mulighed for at deltage både i børnefællesskaber og voksenstyrede aktiviteter.
I det æstetiske læringsmiljø	At børnene hjælper hinanden med dagligdagens udfordringer. Vi dokumenterer det på forskellige måder.

Når vi arbejder med social udvikling, kan det ses, at vi står på det DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG i disse konkrete eksempler fra hverdagen:

Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:
Vi tilrettelægger de pædagogiske aktiviteter ud fra barnets nærmeste udviklingszone. Vi samarbejder med PPR og andre faggrupper i samarbejde med forældrene.
Børn i udsatte positioner:
Vi laver små leg og læringsgrupper. Vi afholder netværksmøder for at understøtte barnets udvikling og synliggøre udfordringer i tværfagligt perspektiv.
Forældresamarbejde:
Vi bruger Aula, hjernen og hjertet, i afholder forældresamtaler og forældremøder.
Sammenhænge:
Vi arbejder med danske traditioner, herunder forskellige temaer. Fastelavn, hvor laver masker, katte osv. som vi pynter op på stuen, derefter får børnene det med hjem og tilsvarende til påske og jul

3. KOMMUNIKATION & SPROG

Mål for det pædagogiske læringsmiljø

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om kommunikation og sprog:

Vi har valgt at aldersopdele børnene, vi har indrettet vores læringsmiljø så det indbyder til dialog og vækker børnenes nysgerrighed.
Vi holder samling hvor sprog og dialog er i fokus. Vi ændrer vores læringsmiljø løbende, så vi på den måde skaber nye dialoger.
Vi har en anerkende tilgang til både børn og voksne. Vi opfordrer børnene til at sætte ord på leg og handlinger.
Vi synger og siger rim og remser.
Vi maler, hvor vi taler om farver
Vi lægger puslespil, hvor vi ser på brikkerne og taler om motiverne.

Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

I det fysiske læringsmiljø	Alle stuerne er dekoreret med enten rim og remser, tal og bogstaver, der kan inspirere børnene til at kigge og til at få en dialog i gang. Der opstår spontane sange og rim i løbet af dagen. Vores legeplads indbyder til sanglege og andre leger der kræver større fysiske udfoldelser. Vi har læse områder der er tydelige for børnene. Personalet læser for børnene både en lille gruppe og til samling med alle børnene.
I det psykiske læringsmiljø	Vi lægger vægt på, at børnene lærer at bruge sproget i deres samtale med andre børn. Vi taler med børnene og udfordrer dem sprogligt så de lærer nye ord og sprog vendinger. Vi skaber en forudsigelig hverdag, dels ved piktogrammer og andre visuelle hjælpemidler der kan understøtte barnets sproglige udvikling. Vi skaber grupper af forskellige størrelser der hver især er med at understøtte barnets sproglige udvikling. Vi hjælper dem med at sætte ord på deres handlinger og følelser.
I det æstetiske læringsmiljø	Børnene har mange muligheder for at udtrykke sig kreativt. I forbindelse med projekter udstilles børnenes kreationer.

Når vi arbejder med kommunikation og sprog, kan det ses, at vi står på det DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG i disse konkrete eksempler fra hverdagen:

Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:
Vi guider og hjælper børnene med at sætte ord på hvis der er opstået konflikter. Vi er tydelige i vores verbale og nonverbale sprog. Vi sætter ord på og benævner hverdagshandlinger og giver barnet tid og plads til at udtrykke sig. Vi arbejder med rim og remser, vi synger og læser historier og bruger andre sprogstimulerende redskaber. Vi arbejder med forskellige ord og begreber, uddyber ukendte ord. Vi hjælper barnet med at aflæse de andres kropssprog.
Børn i udsatte positioner:
De voksne omkring barnet understøtter den sproglige udvikling via aktiviteter og øget sproglig opmærksomhed. Vi er tydelige og bruger gentagelser og giver børnene tid til at modtage en besked. Vi sætter ord på og benævner hverdagshandlinger
Forældresamarbejde:
Vi bruger Aula til kommunikation Vi afholder samtaler med forældrene
Sammenhænge:
Vi arbejder med at skabe tydelige læringsrum, hvor rim, remser og historie er synliggjort. At vi er opmærksomme på at man kan udtrykke sig verbalt og nonverbalt. At barnet kan modtage kollektive beskeder At barnet udvikler og udvider dets ordforråd og begrebsforståelse.

4. KROP, SANSER & BEVÆGELSE

Mål for det pædagogiske læringsmiljø

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om krop og bevægelse:

At læringsmiljøet:

- Giver barnet mulighed for at lære sin egen krop og grænser at kende og der ved åbner op for læring og kropsbevidsthed.
- Giver barnet en oplevelse af at være en del af fællesskabet og giver barnet mod på at afprøve sig selv.

At personalet udstråler engagement, glæde og indlevelse.

Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

I det fysiske læringsmiljø	Vi bruger vores legepladser til at lave ugentlige bevægelsesdage – disse er af forskellige art – men det er noget vi gør hver uge. Vi har gode rammer til de finmotoriske aktiviteter, vi har indrettet vores fællesrum til et kreativt værksted, hvor barnet bliver præsenteret for forskellige materialer. Vores legepladser er et motorisk udfordrende læringsrum, da de har et udfordrende terræn. Vi igangsætter forskellige motoriske aktiviteter der udfordrer børnene. Legepladserne giver stor mulighed for forskellige aktiviteter. Vi har et øget fokus på barnets selvhjulpnehed. Vi lægger vægt på udelivet hvor barnets sanser kommer i spil på en anden måde. At vi er bevidste om at legepladsen er et udviklingsrum til styrkelse af barnets motorik.
I det psykiske læringsmiljø	At vi møder børnene positivt og i børnehøjde. Der er fokus på børnenes selvhjulpnehed, at børnene i børnehaven selv får styr på deres garderobe.
I det æstetiske læringsmiljø	At vi er opmærksom på at alle børn er deltagerne i de aktiviteter vi præsenterer dem for her i Børnehuset.

Når vi arbejder med krop, sanser & bevægelse, kan det ses, at vi står på det DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG i disse konkrete eksempler fra hverdagen:

Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:
Bevægelse er en vigtig grundsten i barnets motoriske udvikling, så derfor er vi blev DGI certificeret. Vi har en bevidsthed om fysiske aktiviteter og kropslig bevidsthed, med de legeredskaber vi har til rådighed både ude og inde.
Børn i udsatte positioner:
Vi har et øget fokus på børn i udsatte positioner. Vi har en opmærksomhed på at støtte og guide disse børn.
Forældresamarbejde:
Vi har samtaler med forældre hvor vi italesætter betydningen af at være et barn der er selvhjulpen. I forhold til af og på klædning, toilet besøg og succesen i at kunne mestre dette med støtte og guidning.
Sammenhænge:
At være et selvhjulpent barn, har stor betydning for barnets egen selvopfattelse og dets mestringsevne. Dette er med til at give barnet et godt selvværd og lyst/ mod til at udvikle sig videre

5. NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Mål for det pædagogiske læringsmiljø

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om natur, udeliv og science:

Vores nærmiljø indbyder til naturoplevelser, vi går i skoven, på sportspladsen og i ridehallen. Vores legeplads giver plads til udfordrende lege hvor barnets grovmotoriske udvikling bliver tilgodeset. Vi har gode muligheder for eksperimenterende lege, eks vand der hoppes i pytter, leg i mudder. Indsamling af kryb og kravl som der kan kigges og eksperimenteres med. Vi har fuglekasser på legepladsen, så vi kan følge fuglenes færden.

Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

I det fysiske læringsmiljø	Vi har to legepladser der indbyder til forskellige former for fokus på natur og science. At give mulighed for at eksperimentere naturloven, ex bygge med klodser og lade dem falde, lege med tal og talforståelse. Puslespil, former og klodser. Vi har skoven tæt på, den besøger vi og der taler vi om årstidernes skiften, om dyrelivet. Vi har fokus på geometriske figurer, tal og i den forbindelse har vi besøgt Matematikkens Hus. Vi har deltaget i et forløb hvor vi brugte naturmaterialer til at tegne med.
I det psykiske læringsmiljø	Sammen med børnene går vi på opdagelse i naturen og sammen bliver vi nysgerrige og undersøgende, i forhold til de fælles oplevelser. Dette er med at give nogle erfaringer som de kan bruge og relaterer til i andre sammenhæng i deres hverdag.
I det æstetiske læringsmiljø	Sammen med børnene går vi på opdagelse i naturen, hvor vi indsamler materialer til kreative sysler.

Når vi arbejder med natur, udeliv & science, kan det ses, at vi står på det DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG i disse konkrete eksempler fra hverdagen:

Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:
At barnets af sig selv eksperimenterer og undersøger naturen At barnets har forstået naturens gang At barnet formidler deres viden til andre At barnets viser respekt for naturen At barnets selv konstruerer og bruger mængder og tager initiativ.
Børn i udsatte positioner:
Som udgangspunkt har vi alle børn med ud i naturen, så de ad den vej kan få nogle succesoplevelser. At barnet oplever at der plads og rum i naturen til oplevelser og at der er fleksible rammer. At vi i små grupper arbejder med konstruktionsleg og opmærksomhed på tal og logik.
Forældresamarbejde:
Vi bruger Aula og Facebook til at synliggøre vores færden i naturen og vores ugentlige bevægelsesdage.
Sammenhænge:
Vi udvider barnets horisont og klæder det godt på til de kommende nye udfordringer. Med udgangspunkt i en eksperimentel og sanselige oplevelser.

6. KULTUR, ÆSTETIK & FÆLLESSKAB

Mål for det pædagogiske læringsmiljø

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Børnegruppens aktuelle sammensætning og børnenes forskellige behov – hvordan ses det i vores læringsmiljø, når det drejer sig om kultur, æstetik og fællesskab:

At børnene lærer om årets og årstidernes gang.
At børnene lærer noget om egne og andres kulturelle baggrunde.
At børnene stifter bekendtskab med de gængse danske traditioner.
At børnene bliver præsenteret for forskellige kulturelle udtryk, deres egne udtryk, besøg udefra af kunstner.
Vi synger danske børnesange.
Vi lærer børnene sanglege.
Vi lytter til musik og synger.
Vi læser og lytter til bøger.
Vi deltager i Sistema
Vi har deltaget i Bog- gladprojektet.

Hvordan kommer læreplanstemaet til udtryk dagen igennem og understøtter børnenes nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse:

I det fysiske læringsmiljø	Vi arbejder kreativt med produkter som er relateret til det tema vi arbejder med. Vi giver dem mulighed for at udvikle deres egne kreative indtryk og udtryk. Der står kreative materialer fremme så børnene kan se hvilke muligheder de har. At de har flere muligheder for at udfolde sig kreativt.
I det psykiske læringsmiljø	At der er en god og afslappet atmosfære i samværet og at vi er opmærksomme på at det er os der er rollemodellerne. At vi støtter og opmuntre barnet til at give sig i kast med nye muligheder
I det æstetiske læringsmiljø	Vi giver børnene mulighed for at stifte bekendtskab med forskellige nye og udfordrende materialer. Børnenes kreative udtryk af forskellige former udstilles i børnehuset.

Når vi arbejder med Kultur, æstetik & fællesskab, kan det ses, at vi står på det DET FÆLLES PÆDAGOGISKE GRUNDLAG i disse konkrete eksempler fra hverdagen:

Læring, leg, børnefællesskaber, børnesyn, dannelse og børneperspektiv:
At vi skal fastholde, markere og arbejde med traditioner, højtider og deres betydning. At vi afholder emneuger om andre lande og deres kulturer. Vi giver børnene mulighed for og inspirerer dem til at udvikle deres eget kreative udtryk. At børnene genkender traditionerne. At de bliver nysgerrige på traditioner og kulturer. At barnet selv kan genfortælle om emnerne. At barnet selv kan udtrykke sig personligt igennem forskellige materialer. At barnet selv er så optaget af noget, at det smitter af på de andre børn. At barnet deltager nysgerrigt og undersøgende i aktiviteterne. Gennem aktiviteterne justerer den voksne sig efter barnets behov.
Børn i udsatte positioner:
At der er tid og ro til at fordybe sig, at vi kan lave små grupper. Vi tager altid udgangspunkt i NUZO og sammensætter en gruppe der tilgodeser det enkelte barn og dets behov. At barnet udtrykker sig personligt, igennem forskellige materialer.
Forældresamarbejde:
Der afholdes juleklip, spis sammen aftener, forældre arbejdsdag og bedsteforældredage. Vi tilstræber at have en daglig dialog med forældrene ved afhentning af deres barn. Vi har samtaler med forældrene om vores generelle normer og værdier her i vores børnehus.
Sammenhænge:
Vi præsenterer børnene for et bredt spekter af kreative udfoldelsesmuligheder. Indimellem med deltagelse af kunstnere udefra.

Systemisk evaluering

Vi vil gerne opnå at:	Ved at undersøge, dokumentere og analysere vores praksis ved vi nu at:	Derfor vil vi fremover:
Skabe læringsmiljøer der er	Processen med at skabe læringsmiljøer er noget, som skal holdes ved lige og noget der skal være fokus på hele tiden. Vi skal hele tiden – følge børnenes spor og skabe ændringer.	På stuemøder og til personalemøder
Forældresamarbejdet	Vi har haft en periode, hvor vi har undersøgt, dokumenteret og analyseret vores forældresamarbejde.	Arbejde med forældresamarbejde og arbejde med at involvere forældrene mere i det pædagogiske arbejde. Både til forældrerådsmøder og til forældresamtaler.
Samspil / relationer	At vi skal have gjort os erfaringer med materialet Fri for Mobberi – og se på hvad det betyder for samspil og relationer både i vuggestue og børnehave.	Vi vil gennemgå et kursus i fri for Mobberi , så vi får en grundlæggende viden om hvordan vi bruger den i forhold til vores pædagogiske praksis
Få en ny systematik i forhold til den pædagogiske læreplan	At vi skal arbejde meget systematisk med vores pædagogiske læreplan den skal ind under huden, så den bliver den logbog vi har brug for.	Vi vil have et fast punkt på dagsorden til hvert personalemøde, hvor vi gennemgår et punkt fra den pædagogiske læreplan hver gang